

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre . . . 6 kor. — fil.	Félévre . . . 9 kor. — fil.	Félévre . . . 6 kor. — fil.	Félévre . . . 9 kor. — fil.
Negyedévre. 3 kor. — fil.	Negyedévre 4 kor. 50 fil.	Negyedévre. 3 kor. — fil.	Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Feladvány szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Débrecezen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Szilágyi halála után.

Még alig temették el Szilágyi Dezsőt és máris megindultak a kombinációk arra vonatkozólag, hogy mi lesz már most a politikában? Micsoda komplikációkat okozhat ez a megrendítő haláleset a Széll-kormányban, vagy a pártban? A sok mindenféle tarkabarka kombinációkat egyenként le nem jegyezzük. Ilyenkor könnyen szárnyra kelnek a bolondnál bolondabb hírek.

Egyet azonban, amely a viszonyokat eléggé jellemzi, mégis kénytelenek vagyunk feljegyezni, mert nem minden logika nélkül való.

Ez a kombináció pedig a körül forog, hogy Szilágyi Dezső halála esetleg Széll Kálmán visszavonulását eredményezhetné.

A dolog ugyanis úgy áll, hogy Széll Kálmán eddig mindig két tényezőt játszott ki egy ellen. Ha Apponyiék álltak elő valamely teljesíthetetlen követeléssel, akkor az volt a felelet, hogy Tiszáék és Szilágyi Dezső nem akarja. Ha Tiszáékat kellett volna kielégi-

tenie, rendszeren az volt a felelet, hogy Apponyiék és Szilágyi nem akarják.

Most azonban az egyik tényező lelépett a cselekvés színteréről és nem lehet szó róla kapcsolatban egy másikkal a harmadik ellen.

Ezért nem lehetetlen, hogy Szilágyi Dezső halála végső eredményében Széll Kálmán helyzetét oly kellemetlenné teheti, hogy visszavonul.

Ismételjük, hogy mindez csak kombináció s nagyon is nincs kizárva az sem, hogy ha az egymással erősen divergáló elemek közt az összeütközés elkerülhetetlenül bekövetkezik, Széll Kálmán vagy az egyik, vagy a másik tényezőhöz fog csatlakozni, tudni illik vagy a volt nemzeti párthoz, vagy Tiszáékhoz és egyikkel-másikkal megy tovább.

Akárhogy áll ez a dolog, bizonyos, hogy Szilágyi Dezsőnek, mint a magyar politika egyik legnagyobb tényezőjének kidőlésével igen nagy változások, átlakulások és eltolások mennek majd végbe a politikában. Hogy olyan

aspirációk, melyek eddig csak bujkálva jártak és nem mertek tulságos zajt ütni, most egyszerre vagy lassankint hangosakká fognak válni. A jövő majd megmutatja, mi lesz az eredménye politikai életünkben a Szilágyi Dezső elhunytának.

Örülj magyar! . . .

— Amikért ujongunk. —

Hát nem boldog a magyar, mikor egyszerre két örömhír is járja be az országot? Az egyik az, hogy Károly kir. herceg, Ottó herceg fia, majdnem a magyar trón várományosa, nem pusztán turisztikai kiránduláson van Magyarországon, hanem tanulmányuton; tanárai azt az utasítást kapták, hogy a hercegnek oktató felvilágosításokat adjanak a látottakról.

No lám, micsoda édes dolog; a leendő magyar király vagy két hétig osztrák katonatisztek oktatása szerint tanulmányozni fogja az országot! De azért ő is, atyja is, nagybátyja is, egész fenséges és felséges családja továbbra is Ausztriában fog lakni, azért továbbra Erzherzog von Österreich fog maradni és soha sem ő, sem semmiféle rokona nem fogja fölvenni a czimében a m. kir. hercegi elnevezést, melyet mi idehaza portálunk és amelyről elég boto-

A gyerek.

— Jean Richepin. —

I.

A háboru idejében volt. Egy a poroszoktól elhagyott faluba vonultunk be. Mindenütt pusztulás. A házak előtt a butorok kiszórva, itt-ott égve egy-egy boglya, a szobákban a félig üres, törött üvegek, felfordult ágyak.

Az egész faluban senki sem volt. A parasztek még a katonák előtt elmenekültek s most a katonák is eltávoztak.

Egyszer csak egyikünk, egy nagy szakállas, öreg katona hangját hallott. Egy kis tizenkét-tizenhárom éves fiút vigasztalgotott, a ki szívet hasogatólag zokogott.

— Igérem, hogy utólrjuk őket. Ne sirj. Majd adok neked egyet megölni.

Nem értettük. De most, hogy a hadnagy egy lámpát gyújtott meg a setét istállóban mindent látunk. A jászol mellett, egy szögletben két holttest feküdt. Fent a falon pedig két vér és velőfolt. A hullák egymás kezét fogták.

— Apám! Anyám — sirt a kis fiú — nem hallgatva vigasztalásunkra.

Végre is elosondatast s elbeszélte a történeteket. A parasztek már három nappal előbb elmenekültek a faluból az utánasok közeledtének hírére s csak az apja, meg az anyja maradtak ott; a poroszok eljöttek s mindent elpusztítottak; mikor elmentek, az apa nem tudta megállani, hogy ne szídjá őket össze. A tiszt felpozia a parasztot, ez rávetette magát, hogy megfojtsa; a tiszt a parasztot feleségével együtt az istállóba vitette s föbelötte revolverével.

Oh — mondá a fiú — majd megismerem én azt a gazembert s őtet is megölöm!

És hirtelen a hadnagy fele fordulva hamar azt kérdezte:

— Bevesz katonának?

A hadnagy megértette, hogy nem keresheti el végleg a szegény kicsit s még mindig lesz elég idő arra, hogy megmondja, hogy nem szokás ilyen gyereket bevenni.

— Be, mondá.

— Hát akkor adjatok egy puskát s megyek porost ölni.

— Nincs most puskám, kis barátom. Jer velünk a városba. Ott majd meg-látjuk.

Kissé megvigasztalódva ez ígérlet folytán, bejött a házba a fiú, míg mi jól-rosszul elföldeltük szülőit.

Másnap velünk jött. S minthogy már nemsokára elfáradt, egyikünk felültettük a bornyujára s így haladt tovább a menet.

Másnap és harmadnap a gyermek velük maradt, senkinek sem volt bátorsága megmondani neki, hogy fiatal még katonának. Napról-napra hevesebben követelt fegyvert, s dühösködött, hogy még nincs felöltöztetve.

— Ha holnap elutaznak s nem lesz kés, nem visznek megukkal.

A nap éppen karácsony volt.

Elhatároztuk, hogy megvárjuk az éjfélt, s vacsorát rendeltünk. A gyereket korább lefektettük s megígértük, hogy felköltjük. Est én vállaltam magamra.

Tizenegy és fél órakor elmentem utána hogy felköltsem. Az emeleti kis szobában hideg volt, a gyertya fénye nem költötte fel a fáradt gyermeket. A régi szokásához híven két kis czipőjét oda tette a tüzetlen kandalló elé, gyermekies bizodalomban. Az

Kávéház átvétel.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, hogy a „Páris“ kávéházat (Csapó-utczán) átvettem Főfigyelmem lesz vendégeimnek tisztán kezelt italokkal szolgálni. Borokat kizárólag a termelőktől szerzem be és így jó bort olcsón adhatok. Biliárd berzálát ugy nappal, mint éjjel a városban a legolcsóbb. Fővárosi és helyi lapok nagy számban. — Szives pártfogás kérek: Gömöri L. kávé.

mul állitjuk, hogy ez is tartozéka a császári ház tagjai hosszú czimlajstromának.

Tartozéka lehet jog szerint, de erről a jogról még saját törvényeink is megfejtkeznek, amennyiben mint a császári és királyi ház teljes koru főhercegeiről emlékeznek meg a hercegekről, de soha m. kir. hercegekről.

Nem is volna ajánlatos ilyeneket emlegetni, mert az udvari kancellária irgalmatlanul kitörölné a nem létező czimet a király elé terjesztendő javaslatokból.

Szóval van „és Magyarország apostoli királya“, de nincs magyar király és nincsenek még „és magyar királyi hercegek“ sem, mert ilyet a kiegyezés nem statuál; az „Erzherzog“ vagy akár a „Kronprinz von Österreich“ nekünk hivatalból is idegen és hozzáak turisztikai kirándulásra vagy tanulmányutrá jön.

A főherceg urak idegenek voltak és idegenek maradnak és ha Budapestre jönnek, hotelbe szállnak, mint idegen emberhez illik; nem is tartják érdemesnek itt házat venni vagy építeni, holott Bécsben mindegyiknek van háza és udvartartása.

Fogadást nyerhet bárki, hogy a 70 osztrák főherceg közül 60 Magyarországnak színét sem látta; a többi tiz is csak egy látta, ha itt katonáskodott és *germanizált* vagy véletlenül valami parádéra ideparancsolták egy-két napra, vagy legfeljebb hétre. Még a Magyarországon lakó Frigyes főherceg is, a ki a leggazdagabb magyar földbirtokos, elkerüli a magyar fővárost és nem érdemesíti arra, hogy itt házat vegyen vagy építsen, pedig igen jól festene a párisi udvar helyén a Klotild-háznak és a király házának egy méltó pendentja.

No de azért örvendjünk; Károly főherceg két hétig nem mint turista járja be ezt az országot, hanem tanul-

mányton van és egy arató ünnepet is végig nézett, amelyen a nemzeti színben fölsallangozott ökrökre azt mondta, hogy nagyszerűek.

Korszakalkotó mondás, csakugyan nagyszerűek ezek a magyar ökrök.

POLITIKAI HIREK.

A Ház jövő elnöke. Ismeretes dolog, hogy az új Ház elnökéül Szilágyi Dezső volt kizemelve, aki hajlandónak is nyilatkozott e tisztségnak való elfogadására. Azt is tudjuk, hogy Perczel Dezső a Ház jelenlegi elnöke sohasem volt rokonszenves egy párt előtt sem, sőt utóbbi időben még a Báffy klikk se volt megelégedve működésével. Újból jelölése tehát szóba se kerülhet. Mint beavatott forrásból értesülünk, a Ház új elnöke Darányi Ignác földmívelési miniszter lesz. Hír szerint ebbe a jelölésbe már Széll Kálmán miniszterelnök is beleszólt, habár neki eredetileg az volt a szándéka, hogy a volt nemzeti párt valamelyik korifeusát ültesse az elnöki székbe. Már egyszer megirtuk, hogy Szabó János, a kuria elnöke az őszszel nyugalomba megy és helyét Wlassics Gyula kultuszminiszter fogja elfoglalni. Ily módon a kabinetben két hely fog megüresedni, melyeknek betöltése nem kis gondot fog okozni Széll Kálmánnak.

A pozsonyi mandátum. Egy pozsonyi német lap jelenti: A pozsonyi volt nemzeti párt tagjai tegnapelőtt este gróf Apponyi Alberttel, ki Szilágyi temetése után a szabadelvűpárt klubjába ment, telefon utján érintkezésbe léptek és egész formászerűen megkérdezték, vajjon Apponyi hajlandó volna-e elfogadni az I. kerület képviselőjelöltségét. Gróf Apponyi a leghatározottabban kijelentette, hogy bármennyire megtisztelő rá nézve a falajárlás, nem hajlandó Pozsonyban képviselőjelöltnek fellépni.

E végleges elhatározását azzal indokolta, hogy nagy hála van kötelezve jászberényi választói iránt s hogy ezért pozsonyi barátai kedvéért, kik iránt régtől fogva teljes szimpátiával viseltetik, mostani mandátumáról, illetve egy esetleges újabb jászberényi jelöltségről ne mondhat le.

VIDÉK.

Villamosapás a föld alatt. Vajdahunyadról írják: A minap történt a lapényi kőszénbányában, hogy egy munkás hozzáért csákányával az alacsony boltozat végighuzódó villamos dróthoz s az áram agyoncsujtotta. Tegnap hasonló módon szerencsétlenül jártak: Klopka András, Mintje Juon és Zsuba Dimitru, a kik közül az első már meghalt. Elszállításuk után egy negyedik munkást is megölt az áram. Az áldozat Gereu Teofil tizenégy éves fiu, a ki bámulva nézegette a veszedelmes drótot s hitetlenül csóválgatta a fejét. Az arra járó felügyelő rászólt: „Hozzá ne nyulj, mert akkor meghalsz!“ Alig ment néhány lépésnyire, a kételkedő fiu belekapaszkodott a drótbba, a mire a földre zuhant; a vizsasziasztó felügyelő már halva találta.

Meghalt a lakodalma napján. Három napig tartott a rábei bíró fiának a lakodalma. Mulatott az egész falu Varga Mihály esküvőjén, mikor pedig szétoszlott a vendégsereg, a boldog fiatal férj is kiment az utcára, hogy elkísérje a násznépet. Volt benne jó sok bor s az ártézi kut karfájára támaszkodott, beleesett a vízbe és megfulladt. Mire ráakadtak a csalábeliek a fiatal férjre, már halott volt. A faluban nagy részvét kíséri a fiatal asszonyt, a falu legszebb leányát, a ki mirtuszkoszorúval a fején jutott az özvegyek sorába.

Hidegtelelés ellen — gyufaméreg. Szörnyű kuruzslással gyógyította magát egy polgárosszony Ó Bécson, a miről tudósítónk

ártatlan nem tudta, hogy apja anyja halálával a kis Jézus is meghalt s csendes pihegve várta a boldog ébredést. S milyen csalódás fogná érni reggel. Mennyivel árvaabbnak fogja magát érezni.

Hirtelen egy gondolatom jött.

Meghagytam, hogy ne költsék fel, amíg vissza nem jövök s elsiettem egy fegyvergyároshoz, akinél még nyitva volt a bolt, éjjél előtt pár perczel már újra ott voltam. Mindenki várt rám.

— No mit jelent ez? kérdé az a nagy szakállu katona.

— Majd meglátod. A gyerek aluszik még, ugy-e?

— Persze!

Fellopóztam hozzá, anélkül, hogy megmondtam volna, mit akarok.

— Most már hívják le, mondám visszaterve, de csak innen.

Kopogtunk, kiáltottunk s majdnem azonnal láttuk megjelenni a fiut, egy ingben katona sapkával a fején, töltenytartó vetve a vállára s a kezében kis lovaskarabélyal.

Karácsony! kiáltá. A kis Jézus puskát hozott.

II.

Másnap elutaztunk. Négy nap mulva a poroszokra bukkantunk.

Reggel volt, egy csalitos helyen. A bokrértára tapadt köd foszlányokra szakadt a puskák villámaitól. Alig lehetett látni. Hirtelen nagyot kiált a gyerek:

— Ott van, ott, látom, a megett a nagy fa megett.

S egy magános fát mutat a tisztáson, a amely mögött valóban egy lovag látszó mozogni. Felismerte az ulánus tisztet. Oda akart rohanni. A mint felugrott, fedezetlen maradt s hanyat esett egy golyóval mellében.

A tiszt lötte le revolverével.

— Gyáva, kiált egy katona s biztos kézzel lassan ráfogta a puskát.

A tiszt lovának egyik lábát eltörte a golyó s testében megakadt.

— Előre! Bosszuljuk meg a kicsit! futva rohantunk át a tisztáson.

A poroszok, vezetőjüket a földön heverve látva, megfutottak. Az a katona elsőnek érkezett a tiszthez s egy golyó elvitte s sapkáját, ami úgy elrepült, mint egy madár.

— Csak tovább, jó ember! mondá megmarkolva csuklóját aczél kezével.

A revolver többi lövése a légbe sólt el, a katona kiragadva foglyát a ló alól, térdét a mellére tette.

— Hozzátok ide a kicsit — kiálta.

Az már hörögni kezdett.

— Nem lehet, mondák — haladoklik,

— Menydörgöttét — kiálta az öreg, az még sem lehet, hogy elégedetlenül távozzék el. S felkapva a tisztet hóna alá, odavitte a gyerek mellé.

A gyermek mosolygott s az élet viszatért belé.

— Gyáva — mormolta.

Egy fának támasztották s a katona térdre nyomta előtte a tisztet.

— Öld meg, kicsikém, öld meg! tudod, hogy megígértom.

A gyermek görosösen forgatta a földön fekvő karabélyt. Hirtelen, gyors mozdulattal összeszedve minden erejét, ami még csak volt, az agyat sebesült kobléhez szoritotta s a csövet a német arcának irányozta s elhuzta s ravaszt.

— A tiszt feje szét volt zuzva s a gyermek halott.

a következőket írja: Tegnap megmérgezte magát Sánta Mihályné Szorda Katalin. — Reggel, mikor az ura munkára ment, még örvendő mondta neki, hogy tud már jó orvosságot a hideglelés ellen, el is készítette. A délből hazatérő ember halva találta feleségét, a ki három csomó gyufát áztatott le és azt megitta. Mire az orvost kihívták, óriási kínok között kiszorított. Most azt kutatja a rendőrség, hogy vajjon ki adta a szerencsétlen asszonynak azt a tanácsot, hogy hideglelése ellen gyufaoldatot igyék.

Szerencsétlenség az örkényi gyakorlótéren.

— Saját tudósítónktól. —

Borzasztó szerencsétlenség történt tegnap a főváros közelében, az örkényi tűzvédelmi gyakorlótéren.

Négy gyermek egy még ki nem égett robbanó ágyugolyót talált a gyakorlótéren, bontogatni kezdte, közel ütögette, s ignem a lövedék felrobbant s a három gyereket halálosan, egyet pedig súlyosan megsebesített.

A katonaság azokat az ágyugolyókat, a melyeket az örkényi gyakorlótéren ellődöz, a megtalálójától valami csekély összegért vissza szokta váltani s ezért a gyakorlatok után rendszeren egész sereg gyermek csatangol a téren, kilőtt golyót keresve, hogy pár krajczár haszonhoz jusson. Tegnap is így történt a dolog.

Négy örkényi fiu, a tizenhétéves Doricsák József és a három Garsik testvér, a 15 éves András, a 13 éves János és a 12 éves György valahol a földbe belefuródva egy robbanó lövedéket találtak. Nagy örömmel ásták ki a földből, aztán félre ültek vele, először nyitogatni kezdték, mikor pedig úgy nem boldogultak vele, téglával verték, hogy összezúzzák s hozzájussanak a tartalmához. Ekkor rettenetes dolog történt.

A bomba az ütésre iszonyu dörömléssel felrobbant, darabjai szerteszóródtak és súlyos sebeket ejtettek a négy fiun, a kik jajgatva, vonagló testtel kerültek el a földön.

A robbanás óriási zajára a közeli házakból elősiettek az emberek s csakhamar rátaláltak a vérfagyott négy gyermekre. Rögtön telefonoztak be Budapestre a mentőkért, a kik két kosival indultak ki dr. Virosztek Győző parancsnoksága alatt a szerencsétlenség színhelyére. Ott bekötötték a sebesülteket, aztán behozták őket Budapestre a Rókus-kórházba.

Az ut nagyon sokáig tartott, mert a szörnyen összeroncolt tagu fiukat csak lépésben lehetett szállítani. A sebesültek közül Garsik Andrásnak a jobb felsőkarja van összezúzva s a mellkasa szétrombolva, Garsik Jánosnak mind a két lába teljesen szétrombolva, Doricsák Józsefnek szintén mind a két

lába össze van zúzva, azonkívül a jobb felső karja is el van törve.

Ennek a háromnak a sebesülése olyan súlyos, hogy alig érik meg a regget. Garsik György sebé szintén súlyos, de nem veszedelmes, a jobb lábására van összezúzva.

Elpusztult község.

— Saját tudósítónktól. —

A szombati vihar, mely több helyen óriási károkat okozott, teljesen elpusztította a kis Bénye községet, a melynek lakosai hajléktalanokká lettek s e mellett többen életüket veszítették.

Szombaton délből óriási szélvihar kerekedett, mely egymásután kapkodta le a házak tetejét és tördelte ki a gyümölcsfákat. A szélvihar nehéz sötét felhőket hajtott össze. Az emberek, kik felismerték a veszély közeledtét, iparkodtak jószágaikat beterelni, de alig jutott erre idejük, mert már délután 2 órakor megeredt az eső, mely valóságos felhőszakadássá változott.

A hegyekről lefutott víztömeg hamarosan elsodorta az utjában állott házakat s minthogy a kátlamban épült kis faluból a víznek nem volt gyors lefolyása, előntötte az egész falut, úgy hogy az emberek kénytelenek voltak a szél által lesodort háztetőkre menekülni.

A gyenge anyagból épült házak mind bedőltek. Csak a templom, iskola és a községháza maradt meg, de ezeknek a tetejét is erősen megrongálta a vihar. Délután öt órakor állott el az eső s ekkor a mentéshez láttak az emberek. *Még az nap 14 halottat hústak ki a romok alól.*

A lakosság marhaállománya és egyéb lábasjószágai majdnem teljesen odavesztett. A kár eddig még nem volt megállapítható. A szükséges intézkedések megtétele végett a főszolgabíró tegnap a helyszínre utazott.

Mérgezéssel vádolt hajdu.

A feleség vallomása.

Borzasztó váddal illette tegnap egy beteg asszony az urát. Szinte hihetetlenül hangzik a vád, de mert többek előtt tétetett meg, mégis a valószínűség látszatát hordja magán. Tegnap délután egy szivgörcsös asszonyt vittek be a kórházba, ki azonkívül folyton arról is panaszkodott, hogy meg van mérgezve s a mérget saját férje adta be neki. Először ott sem akarták elhinni beszédét, de mikor sok mellékkörülmény mellett szólott, felvették vallomását, melyet a következőkben ismertetünk.

A mérgezés előzményei.

Szabó Imre, a főszámvévo szolgálatára rendelt városi hajdu, ki egyszerűsminá házmester is a Bethlen-utcai 14. sz. házban, már régebb idő óta ráunt a feleségére s ebből kifolyólag gyakran volt veszekedés köztük. Pár nap előtt az asszonynak fülébe

jutott, hogy férjének egy a Nagyerdőn szolgáló cseléd személyében szeretője van.

E miatt a házaspár annyira összezördült, hogy a férj késsel támadt feleségére, az asszony pedig olyan erős szivgörcsöket kapott, hogy a házbéliek orvosért szaladtak. Az előhívott Szalay dr. rendelt is valami kanalas orvosságot, melyet az asszony mind tegnapig szedett.

Megmérgezett az uram!

Tegnap reggel az asszony felkérgette az ugyanazon udvarban lakó Blum Sámuelné s berohanván hozzá, kérte, nehogy valamiképp beengedjék az urát, mert megakarta őt most is mérgezni. A zajra bement Blumékhoz Fried Jakab könyvelőnek Kiss Zsuzsanna nevű szakácsnéja is és kettőjük faggatására az asszony a következőket mondá nekik:

Ma reggel az uram odajött hozzám, kérdezősködött, hogyan érzem magamat s mikor mondtam, hogy még mindig rosszul, odanyújtotta az orvosos üveget, igyam belőle. Ittam is, de mindjárt az első kortynál észre vettem, hogy borzasztóan ég a torkomat, odaszaladtam hát a kredenczen lévő tejhez s hamar megittam, hátha attól jobban leszek. A férjem erre nekem rontott és fojtogatni kezdett, ehol a nyakamon a keze helye.

Ne kérjék az orvosságot!

Időközben előkerült Szabó Imre, a férj is. Kiss Zsuzsanna odaszólott nek, hogy jó volna orvost hívni az asszonyhoz. A férj azonban elutasította azzal, hogy nincs már rá szükség, mert ő már volt orvosért. Később aztán Kiss Zsuzsanna faggatni kezdte Szabót, hogy hová tette azt az orvosos üveget, amiből feleségét megitta s felszólította, hogy adja elő.

Ne kérjék tőlem azt az orvosságot, mert örökös börtönre juttatnak vele! válaszolá Szabó, ezzel — a szakácsné állítása szerint — elszaladt s valami tárgyat átdobott a palánkon.

Az eltűnt takarékkönyv.

A házbéliek közbenjárására az asszonyt tegnap délután bevitték a városi kórházba, az esetet pedig bejelentették a rendőrségnek. Bardócz rendőrbiztos kikérdezte az asszonyt, kinek azonban a toroka annyira össze van égve, hogy alig tud beszélni, azután pedig hozzáfogott a nyomozáshoz. A nyomozás folyamán az a meglepő körülmény derült ki, hogy az asszonynak 332 frtos takarékpénztári könyvét a férj már napokkal azelőtt magához vette s az arra betett összeget a takarékpénztárból kivette. Szabó mégis csak forralt valamit a felesége ellen. Ezen gyanuok és az asszony vallomása alapján Bardócz biztos a férj felkeresésére indult s őt komasszonyánál, Sigér Dánielnél feltalálván, letartóztatta.

Legsajnosabb az egész dologban, hogy a magáról megfeledezett hajdunak 3 gyereke van, kik most a szomszédok jószívűségére vannak utalva.

Az ügyben úgy a további nyomozás, mint az orvosi vizsgálat folyamatban van.

UJDONSÁGOK.

Szerencsétlenség a helyi vasuton.

Tegnap délben kevéssel 12 óra után megtörtént szerencsétlenség történt egy fiatal 15 éves leánnyal. Még néhány percczel az előtt gondatlanul furdott a Margit-fürdő uszodájában s az egészség rózsája borította szép fehér arcát. Kevéssel azután, mikor a helyivasutra felakart szállani elesett, a vonat kerekerei keresztül gázoltak testén s most ott fekszik súlyos betegen a kórházban. Arczáról eltűnt az élet rózsája, helyét a halál sápadtsága váltotta fel, szép szelid vonásai megváltoztak az irtózatossá kintől, melyet kiállott.

A fájdalmas esetről szüleit a déli órákban értesítették. Atyja távol van a várostól s így a lesújtó hírt édes anyjával közölték, ki ennek hallatára ájultan rogyott össze. A fájdalomtól megtört asszony a kórházban is elájult, látva beteg gyermekét, szemefényét, kit mindenekfelett szeretett. A szerencsétlenség híre villámgyorsan terjedt el a városban és mindenki megdöbbenve hallgatta az eset részleteit, melyről tudósítunk a következőket közli velünk:

Körülbelül 12 óra néhány perccor indul a helyi vasut a Margit-fürdő megállóhelyről. Ugyan ebben a pillanatban érkezett oda Schweitzer Róza, Schweitzer József gépkereskedő 15 éves leánya is. Látva, hogy a vonat megindul, futásnak eredt s a középső kocsi első hátsójában vasát megragadta, hogy a mozgó vonatra felszálljon. Ugyanekkor egy fiatal ember hajolt ki a kocsi karfáján és előzékenységből megfogta Schweitzer Róza karját, hogy segélyére legyen a felszállásnál. A boldogtalan leány lába megcsuszott és vissza esett.

Ijedten engedte el a jobb kezében levő tartóvasat, de a fiatal ember keze erősen szorította a leány karját s nem engedte elszabadulni. Biztató, bátorító hangon szólt, hogy csak lépjen fel, ne féljen, nem lesz semmi baja. Körülbelül 44 méternyi hosszú uton vonszolta így magával a leányt. Az izgalmas jelenetnek tanui a vonat után szaladva kiáltottak a mozdony vezetőre, hogy álljon meg, de az mit sem hallott ezekből s mind inkább nagyobb sebességgel ment tovább.

— Az Istenért kérem bocsásson el, hiszen elesem, — mondá a leány.

A fiatal ember a faszor kezdeténél elengedte a leány karját, ki jobb oldalára dőlve elterült a földön. Ballába az esés következtében a kocsi kerekére alá került s azt térdén alul teljesen összezúzta. A fájdalom hangos kiáltása önkéntelenül hangzott el a

leány ajkáról, melyre a vonaton ülő dr. Somogyi látva a szerencsétlenséget gyorsan leugrott a vonatról és segélyére sietett a leánynak. Gyors intézkedéseinek köszönhető, hogy a leányt az elvérzéstől megmentette. Kevéssel azután a kórházban fektet, hol összetett kézzel könyörgött, hogy édes anyjával ne közöljék szerencsétlenségét.

Négy orvos állta körül a beteg ágyát, névszerint dr. Horváth és Kozma kórházi, dr. Varga Emil kerületi és dr. Somogyi magán orvosok, kik hosszas tanácskozás után határozták el a műtét végrehajtását, melyet dr. Kozma kórházi orvos sikerrel hajtott végre. A műtétet térdén felül végezték.

* **Személyi hír.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester tegnap délután Neuhemből hazaérkezett. Hivatalát a mai nap ismét elfoglalja.

* **Iparos tanonciskola Debreczenben.** Az iparos tanonciskola létesítésének érdekében tárgyalat tegnap a közgazgatási bizottság. A kerületi tanfelügyelő jelentése szerint, annak sürgős felállítása, már halaszthatatlan. Kér sürgős intézkedéseket arra, hogy a tanács mielőbb készítse el a tanonciskola tervezetét és terjessze fel jóváhagyás végett a miniszterhez. A bizottság ez értelemben határozott.

* **A „Tiszavidéki Dalosszövetség” pályázata.** Mint minden évben, úgy az idén is a dalosszövetség 100—100 korona pályadíjjal nyílt pályázatot hirdetett egy férfi négyes műdalra és egy magyar népdalegyvelegré. A pályázat július 1-én járt le s beérkezett összesen 26 mű. A szövetség szabályai szerint a pályamunkákat a tagegyesületek karnagyai együttesen bírálják meg. Folyó hó 7-én — szerdán — délután városunkban jönnek össze a karnagyok, hogy oda ítéljék a pályázatokat s ezzel együtt a pályadíjat a két legérdemesebbnek és legjobbnak talált mű szerzőjének. Az ítélet kihirdetése, valamint a jelígis levélek felbontása az augusztus 25-én tartandó közgyűlésen fog megtörténni s a díjat nyert művek a jövő évi szövetségi dalos ünnepségen fognak mint összkarok előadni. A múlt évi pályázaton mind a két díjat dr. Bródy Miklós nagykarolyi fiatal zeneművész nyerte meg s ezen két kitüntetést és pályadíjat nyert karának augusztus 24-én este fog a színházban előadni az összes dalegyesületek által együttesen. Volt alkalmunk már ezen két férfi négyest hallanunk s hiszszük, hogy az összes dalegyesületek — több mint 500 énekes — előadásában a két mű szépsége hatalmasan ki fog domborodni.

* **Megadóztatott mulató társaság.** Harangi Bálint debreczeni lakos családjával és számos ismerősével mulatni mentek ki a közel fekvő Szepes-Sóstóra. A mulató seregnek volt rá gondja, hogy ételital legyen bőven. Felpakoltak a kocsikra sült csirkéket, sonkát, szalonját és még

minden más harapni valót, továbbá szomjúság ellen egy közepes nagyságu hordó sört. A Sóstó vendéglőjének bérleje örömmel látta közeledni a vendégekkel telt kocsikat és már kezdte számolni, hogy hova fogja fordítani azt a nagy summát, amit ezektől remélt árulni, csak azután látta nagy bánattal, hogy sörshordó is van a kocsin. Gondolt egyet a vendéglős és megállította a kocsit és követelte, hogy adjanak neki egy forint birságdíjat, mert különben elveszi a sört. Az érkezők a vendéglős önkényes eljárásának sehogysom akarták aláveini magukat, csaptak olyan hét országra szóló esetpátét, hogy az egész Sóstó oda sereglett bámulni a perlekedőket. Harangi Bálintot dühösítette fel legjobban a vendéglős beavatkozása, mérgesen rontott a vendéglős felé és bizonyára vér folyt volna, ha higgadtabb társai vissza nem tartják. A társaság egyik békeszerető tagja ekkor megfizette a vendéglősnek a követelt összeget és azután békességben letelepedtek mulatni. Harangi Dánielné, mint értesülünk, a rendőrségnél panaszt emelt a vendéglős ellen.

* **Eljegyzés.** Fuchs Ignácz S.-A.-Ujhelyről f. hó 4-én jegyet váltott Irinbaum Katicza kisasszonnyal, Liener Sámuel helybeli polgár sógoránál.

* **Teljes szünet a törvényszéknél.** A debreczeni törvényszék szüneti tanácsa e héten nem tart bünyügyi tárgyalásokat. Az ünnepi szüneteket kivéve az egész évben csupán ez az egy hét van, melyben a törvényszéknél teljes szünetet tartanak. Azután meg rövid ideig a szüneti tanács működik, míg a jövő szeptember hónapban ismét minden a régi kerékvágásba tér vissza. Ugyanazon hónapban már esküdtzéki tárgyalások is lesznek.

* **Az iparhatóság köréből.** A debreczeni rendőrfőkapitányság mint elsőfoku iparhatóság a múlt hó során különböző iparágak önálló gyakorolhatására 27 egyént látott el iparigazolvánnyal.

* **A Tiszavidéki Dalosszövetség Debreczenben.** A „Tiszavidéki Dalosszövetség” augusztus 24., 25-én tartandó ünnepségének sorrendje. — Augusztus 24-én a déli és délutáni vonatokkal érkeznek városunkba a vidéki tagegyletek s az állomáson ünnepélyesen fogadtatnak a helybeli egyesületek által. A főfogadtatás a délután fél 4 órák vonat érkezésekor történik, a mely után az „Egyetértés” zenekarának kísérete mellett az összes egyletek zászlók alatt a főiskolába vonulnak, mint a mely helyen lesz elszállásolva a vendégek tulajdonképpeni része. Délután 5 órakor a városi színházban öszpróba az előadandó összkarokból, este 7 órakor pedig hangverseny a színházban, melyen az összes dalegyesületek együttesen énekelnek. Ezen hangversenyen részt vesz még Tomm Béla székesfehérvári zeneakadémiai tanár ur is s így alkalmunk lesz ismét gyönyörködni ezen fiatal zeneművész brilláns hegedű játékában. Egy önálló számot tölt be az „Egyetértés” zenekara, valamint az fogja szolgáltatni a kíséretet Huber „Harmonia Dicsőének” összkarához is, melyben a szóló szerepet a mi

kitűnő énekvezérünk Nagy András fogja énekelni. Az előadandó ének- és zene számokon kívül lesz még egy ünnepi „Prolog” is, melynek megírását, a rendezőbizottság felkérésére, dr. Kőrössi Kálmán volt szíves magára vállalni, amely jól ismert név kellő biztosíték arra, hogy ezen prolog előadása az estély egyik fénypontja lesz. Hangverseny után az összes dalosok átvonulnak az „Angol kiralyndó” helyiségeibe barátságos ismerkedésre. Itt a fehér asztalok mellett fognak azután ismét felhangzani a lelkes dalok, mert ezt a mi dalosaink el nem engedik egymásnak s hangzani fognak a dalok mindaddig, míg a szigorú elnökök haza nem intik a jó fiukat, mondván: „Fiuk, holnap is nap lesz, még pedig meleg nap.” Ezzel azután az ünnepség első napja be lesz fejezve.

* Debreczen egészségügye.

Dr. Sárvári Gyula, Debreczen városi tisztifőorvosa városunk egészségügyi viszonyairól a tegnapi tartott közigazgatási bizottsági ülés elé a következő jelentést terjesztette elő: A közegészségi viszonyok július hónapban az előző hónapokhoz viszonyítva kedvezőek voltak. Megbetegedések — különösen gyermekekénél — legnagyobb részben az emésztő szervek hurutos bántalmaiból keletkeztek. A heveny ragályos betegségek közül a kanyaró kisebb kiterjedésben járványosan uralkodott, de általában enyhe lefolyású volt. Ezenkívül fordult elő 2 halálos kimenetelű hökhurut is és három hasi-hagymáz.

* Műkedvelők operett előadása.

Említést tettünk már arról az érdekesnek ígérkező műkedvelői előadásról, melyet Debreczeni Sándor itt időző színész rendez. Az előadás egyik legérdekesebb s minden esetre legvonzóbb száma lesz a kedves melódiával bíró Varázsa hegedű operett a következő szereposztással: Mathieu apó Debreczeni Sándor, Georgette leánya Imre Erzsike, Antal Nyíri János. Ezt megelőzi Berzák Árpád Paraszt kisasszony című 3 felvonásos népszínműve, melyet szavaltat előz meg. Az ügyesen összeállított műsorral bíró előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

* Debreczen közbiztonsága.

A debreczeni rendőrfőkapitányság tegnap terjesztette be a közigazgatási bizottsághoz július hóra vonatkozó jelentését. E szerint a közbiztonsági állapotok kedvezőek voltak. Letartóztattak 262 egyént, eltolonczoltak 72 egyént.

* Kijátszott szerelmes leány.

Ónodi Gábor lakatossegédet Bab Anna cselédleány megvette két szép szemével. A szerelmes ifjú hűséget is esküdött neki, csak hogy teljes bizalmát kinyerhesse. Bab Anna hitt a legény csábító szavainak s viszont szerelméről biztosította. Csak később derült ki, hogy Ónodi Gábor nem az „ő két szép szeméért, hanem a ládájának értékes tartalmáért járt utána. Egy ked-

vező alkalomkor, a ládájának kijavítása közben, meg is dézsmálta annak tartalmát. Szerencsétlenségére a többek közt egy 20 korona értékű gukkert is magával vitt. Ez lett bűnének árulójává, mert mikor tul akart rajta adni, az esetről értesült rendőrség elfogta. A szerelmében csalódott leány nem kívánta a bűnös megbüntetését, de ne hogy jelenlétével a fájáalmas emlékeit felidézhesse, kérte az eltolonczoltatását. Kérelmét a rendőrség teljesítette s a bűnös lakatos segédet szülő városába, Szatmárra tolonczoltatta.

* Tyuktolvaj az Olajütőben.

Az Olajütő lakosainak baromfi udvarát napok óta állandóan megdézsmálja egy ügyes tolvaj, ki tuczat számra hordja el a gondatlanul alvó gazdák jószágát, mi által tetemes károkat okoz nekik. Hasztalan álltak lesbe, hogy elfogják, az ügyes tolvaj azonban mindannyiszor tul járt az eszükön. Legutóbb Nagy Gábor állott lesbe, de ő is kevés eredményt ért el. Végre is elhatározták, hogy a rendőrséghez fordulnak segítségért, mert ha ez sokáig így tart, az ügyes tolvaj teljesen kifosztja őket baromfi állományukból. A rendőrség Mile Pál fogalmazót bízta meg a tolvaj kinyomozásával, ki a helyszínen megtartott vizsgálat során kiderítette, hogy anyomok egy józsa lakoshoz vezetnek, ki ellen többgyanu merült fel, melyből azt lehet következtetni, hogy a lopásokat ő hajtotta végre. A vizsgálat még folyik, az eredményről annak idején beszámolunk.

* Hangverseny a „Bika” kávéházban. Szerdán, aug. 7-én esti 9 órakor a „Bika” kávéházban Kiss Béla jól szervezett nemzeti zenekara, az imént városunkban időzőt „honvéd” katonazenekar” műsorából hangversenyt tart. Számos látogatást kér az üzletvezető.

* Javithatatlan verekedő. Mike Sándor napszámosról szól az ének, ki már régen kiérdemelte a fenti címet. Számtalanszor volt már verekedés miatt elzárva, de ez egy cseppet sem lohasztotta le heves véréit. Most ismét fogva van verekedés miatt, melyet a csicsogó korcsában rendezett. Az előhívott rendőrök alig voltak képesek ártalmatlanná tenni s megkötözve a rendőrségre vinni. Csak mikor már a börtön ajtaja is bezáródott utána, nyugodott bele a változhatatlan sorsba.

* Kovács-féle Kőszívnyeszess gyorsan elmulaszt mindennemű hűlésből származó rheumát, szaggatást fogfájást stb. Kapható kis üveggel 35 krért, nagyobb és erősebb hatásúval 80 krért, L. Kovács Nándor gyógyszerésznél a Fehér Hattyú gyógyszerárban.

TÁVIRATOK.

A német császár anyja meghalt.

Budapest, augusztus 5. Kronbergből jelentik, hogy a Vilmos császár édesanyja, a fridrichshofi kastélyában ma meghalt. Az elhunyt császárné régóta súlyos beteg s orvosai előre tudták, hogy

a koronás beteg menthetetlen. A halálos ágyánál a császári család csaknem teljes számban jelen volt a császárné utolsó perceiben.

Vilmos császár részvéte.

Budapest, augusztus 5. Vilmos császár utasította Eulenburg bécsi német nagy követet, hogy Széll Kálmán miniszterelnök előtt fejezze ki részvétét a Szilágyi Dezső elhunyt felett.

A kolozsvári zendülés.

Lapunk tegnapi számában röviden már megírtuk, hogy Kolozsváron a rendőrség ellen a lakosság nagy tüntetést rendezett. E tüntetésnek ma folytatása volt komoly természetű zavargásokban, melyekről a következő táviratokat kaptuk:

Kolozsvár, augusztus 5. Ma reggel egy botokkal felfegyverkezett tömeg megrohanta a városi tornacsarnokot, hogy az ott lévő vívőkardokat a kezükbe kaparinthassák. A szomszédos tüzoltó őrtanyában azonban észrevették a veszedelmet s a tüzoltók hamarosan szétugrasztották a tömeget. — Kilencz óra tájban egy másik csoport zavargó a rendőrségi fogházat támadta meg, hogy a tegnap elfogott társait kiszabadítsák, azonban Tóth őrnagy két század katonasággal szót szórta a zavargókat, akik aztán a városháza felé vonultak s annak ablakait kövekkel bevették. A rendkívüli állapotokra való tekintettel a katonaság minden utcát megszállt. A város törvényhatósága ma délelőtt a katonai helyőrség tisztikara részvételével értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy a belügyminisztertől addig, míg a rendőrséget újjászervezik, sürgőnyileg 100 csendőrt kérnek, a lakosságot pedig falragaszok útján intik csendre, hozzátéve, hogy a gazdák zavargó cselédek tetteiért felelősek. — Elhatározták továbbá, hogy minden korcsma és kávéház a további intézkedésig csak este 9 óráig tartható nyitva. Deák rendőrfőkapitányt hosszabb szabadságra menesztették és teendőinek végzését Polcz városi bizottsági tagra bízták. A rendőrség kötelékéből már eddig heten kiléptek, azonban a többiek sem mernek szolgálatot teljesíteni. Számos úrvárról egy század huszárságot indítottak utnak Kolozsvárra.

Kolozsvár, augusztus 5. Délután újabb zavargás volt a főtéren s mint kiderült, a rendőrségi fogházat felakarták gyújtani. A katonaság azonnal a zavargók ellen indult. Palkovics altábornagyot, ki tisztjeitől környezve a katonaság élén ment, egy szolga vakmerően megtámadta. Elébe ugrott az altábornagynak e kiáltással:

— Abczug az altábornagy! — megragadta annak vállát s visszalökte a hátrább álló tisztek közé. A garázda embert természetesen azonnal letartózt-

tatták. Később, ugy estefelé, hatalmas zápor keletkezett, mely aztán teljesen szétugrasztotta a zavargókat. A Deák és Szűcs rendőrkapitányok szétrombolt lakásait állandóan katonaság őrzi.

Budapest, augusztus 5. Széll Kálmán miniszterelnök utasította a csendőrfelügyelőséget, hogy Kolozsvárra sürgősen megfelelő számú segélycsapatot küldjön a zavargások tartamára.

Nagy szerencsétlenség az utcán.

Budapest, augusztus 5. Berliából jelentik, ott tegnap roppant szerencsétlenség történt az utcán. Ugyanis Vyszkiewicz grófné a leányával és unokahugával a vasúthoz akart hajtatni a fogatán. A lovak azonban valamitől az utcán meghokrosodtak s elragadták a kocsit. Egy hirtelen kanyarulatnál a kocsit felborult s a benne ülő hölgyek oly szerencsétlenül estek ki abból, hogy a két leány menten szörnyet halt. Maga a grófné csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett s nemsokára teljesen felépül.

Sikkasztó bankhivatalnok.

Budapest, augusztus 5. A sikkasztó pénzügyi tisztviselők száma ismét szaporodott egygyel, Dezső Srndorral, a magyar országos központi takarékpénztár tisztviselőjével. Dezső Sándor főhivatalnok volt a nevezett pénzügyetnél s ily minőségben hamis utalványok segítségével mintegy 60,000 koronát sikkasztott el az intézet pénztárából. A megkárosított intézet még eddig nem tett feljelentést Dezső ellen, mivel a család megígérte a teljes kártérítést. Dezső, ki különben nős és három gyermek atyja, megszökött a fővárosból. Azt hiszik, hogy Amerika felé vette útját.

Az amerikai sztrájk.

Pittsburg, augusztus 5. Az aczéitrust itteni képviselői táviratot kaptak a new-yorki főképviseletől, amely utasítja őket, hogy a harcot végigkudjék. Nem szabad engedékenységet mutatni. A trust mindent el fog követni, hogy az aczélmunkások egyesületének tagjait a trust valamennyi gyárából kizárják.

Az olasz válság.

Róma, augusztus 4. A lapok jelentése szerint Baccelli Alfréd földmivelésügyi államtitkár a belügyminisztériumba, Tulci posta és táviradaügyi államtitkár a földmivelésügyi minisztériumba helyezték át és Squitti postai- és táviradaügyi államtitkárrá nevezték ki.

A szerb választások.

Belgrád, augusztus 5. Az eddig beérkezett jelentések szerint megválasztottak 88 kormánypárti jelöltet, köztük 76 radikális, továbbá 4 független radikális és 7 liberális jelöltet. Négy kerületben pótválasztás lesz a

kormány jelöltje és a független liberálisok jelöltje között. Belgrádban is lesz pótválasztás. Ezekben a kerületekben a független radikálisok részben relatív többséget kaptak, részben nagy kisebbségben maradtak. A megválasztott liberálisok mind az Avakumovics-Ribarác-féle ellenzéki frakcióhoz tartoznak.

A kolumbiai felkelés.

Carracas, augusztus 5. A kormány jelenti, hogy a kolumbiai határon történt betörést visszaverték. A lázadók a 29-iki harcok után visszamentek Kolumbiába. Veszteségük 900 ember volt. A venezuelaiak 300 embert vesztek.

Kína.

London, augusztus 5. A Laffan ügynökség jelenti, hogy a kantoni kormányzó az udvar rendeletére megparancsolta a tartománynak, hogy a kínai császári palota babutorzására és szőnyegre 1 millió taelt szedjenek be a lakosságtól. Ez a rendelet, tekintettel a már amugyis súlyos adókra, az egész tartományban nagy elkeseredést szült. — A „Globe“ jelenti, hogy az udvar október végére halasztotta visszatérését, azt hozván fel ürügyül, hogy az idegenek még mindig nem vonultak ki Pekingből. Li Hung-Csang súlyosan megbetegedett és most nem vehet részt az alkudozásokban.

London, augusztus 5. A szenzációkban dolgozó „Dail Express“ azt jelenti, hogy Anglia Wei-hai-Wei-t át fogja engedni Németországnak. Anglia ezt azért teszi, hogy Németország Kínában Pufferstuatként szerepeljen az északon tértfoglaló Oroszország és a Jangste völgyére igényt tartó Anglia között.

HIREK.

Éjjeli pósta.

× **A szülésznő áldozata.** (Éjjeli express tudósítás.) Ma délelőtt boncolták föl az Üllői-ut tetemnézőben Baumann Ferenczné, a szerencsétlenül járt asszonyt, akit Brenner Johanna, egy lelketlen szülésznő bűnös beavatkozása ölt meg. A szülésznőt, akit a rendőrség tudvalevőleg már a múlt héten letartóztatott, többször kihallgatták, de ő oszökönyösen tagad. A mai boncolás megállapította a vérmérgezés tényét, de a bűnös beavatkozásra csupán gyanu volt hivatalosan konstatálható. Mikor Baumann Ferenczné nagyon rosszul lett, férje elhívta hozzá dr. Mihajlovics Miklóst, a neves orvost, a ki rögtön felismerte a nagy vérvesztés okát. Baumannét kérdőre vonta és az asszony végre bevallotta, hogy Brenner Johannának, a lelketlen szülésznőnek 40 koronát fizetett a bűnös és végzetessé vált beavatkozásért. A bibircés arcú szülésznőt később szembesítették is az asszonnyal és az erőtlenedett nő halk, elhaló hangon ismételte a rendőrök előtt, hogy igenis Brennerné tette őt tönkre.

× Nyomor elől a halálba.

(Éjjeli express tudósítás.) Megrendítő eset történt — mint nekünk írják — tegnapelőtt Szent-Iván községben, hol egy szegény asszony méreggel pusztította el magát és öt gyermekét. Borus Antal szent-iváni lakos ezelőtt két hónappal egy háztető javítása közben oly szerencsétlenül bukott le, hogy kitérte a nyakát és rögtön meghalt. Felesége és öt apró gyermeke kenyérkereső nélkül maradt. A szegény asszony nap-számba ment dolgozni, de keresete alig volt elég az élelemre, úgy, hogy a házbért már nem tudta megfizetni. E miatt azután a lakás adója felmondta a lakást és szombaton kitétte őket a házból. A szegény asszony rimánkodott Kacsok Ferenc háztulajdonosnak, hogy legalább még egy hétig hagyja őket fedél alatt, de eredménytelenül. Borusné erre egy fazék tejet vett elő s abba patkánymérget kevert. Ebből megitta a gyermekeket s a megmaradt részt ő ha totta fel. Nemsokára az egész család rosszul lett s mire a háztulajdonos este fele ismét oda ment, hogy megnézzze, kihurcolkodtak-e már. Borusné és öt gyermeke halva feküdt az udvarra kirakott butorok között. Az eset nagy izgatottságot keltett a községben és ha a háztulajdonos el nem menekül, az udvaron összegyűlt nép agyonverte volna. A szerencsétlenül járt család eitemelése iránt az előljáróság intézkedett.

× **Öngyilkosok krónikája.** Tegnap ismét két ember akarta eldobni magától az életet. Klinka Károly budapesti születésű 26 éves építész-rajzoló régóta betegeskedik. Tegnap délután Nap-utca 3. sz. a. lakásán magára zárta az ajtót és élesre fent borotvával elvágta a nyakát. Hozzá tartozói idejekorán elhívták a mentőket, akik az első segély alkalmazása után bezállították a Szent-Rókus kórházba. — Tóth Lidia a másik életunt. Madách-utca 25-ik számú lakásán valami mérget öntött a feketekávéjába, felhajtotta és életveszélyesen összeegézte a balold szerveit.

× **Hajsza a rablók után.** (Éjjeli express tudósítás.) Paján község lakosait egy rablóbanda garázdálkodása hozta óriási izgalomba szombaton éjjel. Négy valcamárei fegyház viselt ember Pomucz Avram, Nyikoreczku Juon, Bunescu Tódor és Krefeszku Juon szombaton este kocsin áthajtottak Pajánba, hogy ott a község három leggazdagabb lakosát Avrameszku Mitru, Krecuneszku Nikolát és Popeszku Iliát kirabolják. A négy rabló először is Avrameszkuhoz tört be, hol a gazdát, feleségét és a cselédet megkötözték és azután átkutatták a lakást és 175 korona készpénzt magukhoz véve eltávoztak, előbb azonban a három megkötözött embert a kamrába vitték s ott az ajtót rájuk zárták. Innen Popeszkuhoz mentek. Itt Popeszku és feleségét találták otthon s ezeket is meg akarták kö-

tőzni, de mert Popeszkú ellenszegült, egy baltával fejbe veriék, úgy, hogy Popeszkú eszméletét veszítve elájult. Mialatt a rablók a szobában a pénz után kutattak, hazaért a gazda kecsisa, Metyura Juon, aki midőn a rablók észrevette, kimenekült az utcára és zajt csapott. A lármará fölríadt lakosság összefutott és üldözőbe vette a rablók, akik kocsin menekülni iparkodtak, kocsijukat azonban nem találták a hátrahagyott helyen, mert a kocsisuk, amint a zajt észrevette, elhajtatott. A rablók tehát futással akartak menekülni, de nyomukban voltak a föllármázott emberek, akik dorongokkal és baltákkal üldözték a rablók. A négy rablót hosszas hajszá után sikerült elfogni. A feldühödött nép a rablók atnyira összeverte, hogy úgy kellett őket beszállítani a község házára, hol tegnap reggel a csendőrség kihallgatta őket. A leütött Popeszkú reggelre magához tért, de életben maradásához alig van remény. A rablók bevallották, hogy még Krecsmaneszkut is ki akarták rabolni, mert tudták, hogy pénz van nála. Az esetről a törvényszéknek jelentést tettek.

X A borszeszláng áldozata. (Éjjeli express tudósítás.) Abrahám Czeccilia bár már a harminczhetedik esztendejét tapossa, éppolyan óvatlanul bánt a szeszszűző készülékkel, mint a többi könnyelmű eselédék. Tegnap megjárta azonban, mert a készülék az asszálról lefordult és lángra lobbantotta ruháját. Abrahám Czeccil súlyosan megsebesült.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Hajnövesztő olaj. 10 deka bojtorján-gyökeret, melyet a gyógytárban bardana néven is ismernek, apróra vágva, egy literes üvegbe tesszük. Öntünk reá 40 deka finom tábla olajat és meleg helyen 4 napig állni hagyjuk. Kendőn átszűrjük. Adunk hozzá 3 csepp rózsá-, 1 deka pergamot- és 5 deka ricínus-olajat. Jól összerázzuk és bedugaszolva hűs helyen tartjuk. Hetenként háromszor használjuk.

Hársfa-fogpor. Ezen fának ágait szénné égetjük, megtörjük és megszitáljuk. Mérünk belőle tíz dekát. Ehhez veszünk nyolc deka habköport, két csepp borsosmenta-olajat és egy rézmoszárban összedörzsöljük az egészet.

CSARNOK,

A talizmán.

— Regény. —

Irtá: **Fenyvessy Béla.**

(Folytatás.)

Ilyen boldog gondolatok között észre sem igea vették, hogy milyen utat tettek. Elérkeztek a temetőhöz, ahol már nem hosszú utat kellett tenniük, hogy a Köröndy család sírboltjához érjenek.

Pár percz múlva, mikor a hóutakon átgázoltak, egy magas kriptálya előtt állottak meg, ahol Jerák Demeter jelentette:

— Helyén vagyunk!

Egy kis kulcsot vett elő és felnyitotta vele a kriptálya ajtaját. Mikor benne voltak, elővette a lámpását, meggyújtotta benne az előre elkészített gyertyát. A halvány világosságnál, amit a gyertya fénye terjesztett, mindjárt észrevette Jerák azt a sarkofágat, amelyben Köröndy pihent.

— Nyisd fel! — Szólt Miskához.

Miska megpróbálta.

— Lehetetlen!

— Dehogyan lehetetlen. Nincs lezárva.

Én tudom, hogy nincs. Volt nekem arra gondom. Rántás egygyet a fedelén s engedni fog.

Miska megfogadta a tanácsot. Ugy tett. Rántott egyet és a sarkofág teteje engedett. Ketten emelték le. Megborzadtak a látványtól, amely a szemek előtt feltárult, de nem borzadtak meg szándékuktól. Jerák utasításai szerint Miska csakhamar rátalált a talizmánra.

— Meg van! — kiáltotta:

— Rántsd le! — szólt oda az elfordulva álló Jerák.

— Megleltem. Itt van!

— Akkor mehetünk!

— Siessünk!

— Megállj csak, előbb tegyük fel a sarkofág tetejét.

Mikor ez megtörtént, mind a ketten sietve hagyták el a kriptát. Szándékuk, tervük sikerült. Kezükben volt a talizmán.

Jerák nagy lelkinyugalommal zárta be a kriptát s megindultak a havas uton. A hó csakugy ropegott a lábuk alatt.

— No Miska! — fordult Jerák az inas felé. — Emberségesen megsegítsd. Urrá tettél. De urrá teszek most már én is tégedet.

(Folyt. köv.)

Kiadó

Piacz-utca 42. szám
(Biedermann házban)

egy lakás

a földszinten, áll 3 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből; továbbá:

irodának

is alkalmas két szoba,

augusztus 1-től kiadó. Értekezhetni: ugyanott a tulajdonossal.

Uj kézmű- és rövidárú-üzlet.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon évek óta fennálló és jó hírnevű Erdei Mihály-féle bolthelyiséget (Piacz-utca, Bika szállodával szemben) kibéreltem és ott f. évi augusztus hó 1-től

kézmű- és rövidárú-üzletet

rendezek be.

Midőn megemlítem, hogy Benyáts Emil úr üzletében 10 évi működésem alatt alkalmam volt a n. é. közönség izlését és kívánalmait kitapasztalni, azon reményemnek adok kifejezést, hogy ezt párosítva előnyös összeköttetésekkel, igényét teljesen kielégíthetem s legfőbb törekvésem lesz, kitartó szorgalom és előzékeny kiszolgálás által a n. é. közönség bizalmát megnyerni.

Kérve becses pártfogását, tisztelettel

ZENGEVALD GÉZA

Debreczen, Piacz-u. 14., Bika szállóval szemben

A vásártéren

látható f. é. aug. 6-tól kezdve reggeli 9 órától este 10 óráig nyitott
első rangú

PANOPTIKUM és boncztani múzeum.

Tulajdonos **VINTER VILMOS** Temesvárról.
Panoráma képek:

A párisi világkiállítás 1900. A chinai csaták. Eur háboru. Erdőgés Délamerikában. Chinai és japán háboru tengeren és szárazon. Az örmények lemészárlása a törökök által Konstantinápolyban. Jeruzsálem ostroma Titus császár által. Bern (Schweitzban) karácsonykor. Indiai ünnepély Ceylon szigetén a Welsi herceg tiszteletére. „Mosel“ tengeri hajó pusztulása robbanás által a brémai kikötőben. Czethalváadás az északi jeges-tengeren. Vadászat jegesmedvére, rozmárra és fókára. A régi Jeruzsálem, midőn Krisztust felfeszítették. A csata Tientsin mellett az angolok, francziák, amerikaiak és németek egyesült csapatai és chinaiak közt. A keveszténnek lemészárlása Pekingben, China fővárosában. Gueisenau német birodalmi hadihajó elsüllyedése 1900 évi decz. 16 án Malaga kikötőben stb.

A múzeum életnagyságu, mozgatható gépei és viasz alakokból, egy történelmi csoportból és egy néprajzi osztályból áll, mely minden világrész fajait ismerteti.

Tartalmazza továbbá híres személyek, császárok és királyok mellszobrát. Lucheni Luigi, Erzsébet királyné gyilkosa. Bresski, Umberto király gyilkosa.

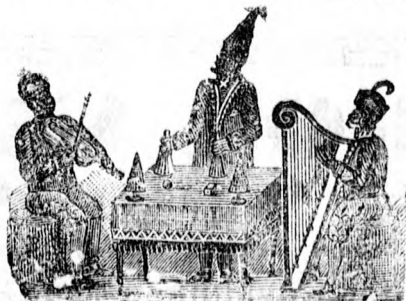
A boncztani múzeum dustartalma gyűjteményből áll, mely néhány száz praeparatumot és alakot tartalmaz és különféle operációt, kötést, törést, valamint az ember fejlődését ábrázolja.

A panoráma belépti díja nappal 30 fillér, este világítás mellett 40 fillér, gyermekek és katonák charge nélkül a felét fizetik.

A boncztani múzeumot csak felnőttek tekinthetik meg 30 fill. belépti díj mellett. Katonák charge nélkül 20 fillért fizetnek.

Kiváló tisztelettel

Vinter Vilmos.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomatottaké szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Egy nagyobb konkolyozó eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Használt nagyobb hordók eladók. Czim a kiadóhivatalban.

Pót vizsgára I. II. III. osztályt előkészíték. Szent-Anna-utca 44.

Kiadó lakás. 3 szoba, 2 konyha, kamra, pincze stb., esetleg ketté választva: 2 szoba, konyha stb. és 1 szoba, konyha stb. november 1-re. Török Bálint-utca 25.

Eladó Homokkerti szőlők
Remek fekvésű, — két fő utra nyúló, jó karban lévő, — bő termésrel mutatkozók, — jutányos árban eladók; — u. m.: egy: 734, — 823, — 1279, — 596, — és 1882 □ öfű. Tulajdonos homokkert 2 ik járás 165. szám alatt lakik.

Csemege szőlő nemes fajta sárga és görög dinnye és arany alma kapható Czegléd és Polgárnál.

Ajtó és kirakat rollóval teljesen jó állapotban eladó Czegléd és Polgárnál.

Szép szőlő az új-kertben termésrel együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Katona keztyük mosás, javítással együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Sajat termelésű Érmelléki bor kapható 50 literen felül literje 23 kr-ával, kisebb nagyobb hordókban Péterfia-u. 18.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. — Péterfia-utca 37. sz.

Köhögésnél legjobb a Borsy féle Pemetefü cukorka. Kapható Borsy-cukrászdában és Jóska és Zóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Blouzok legújabb divat szerint beszereshetők és megrendelhetők előnyös árakban Márton Gyula férfi és nődivatüzletében Bika szálloda mellett.

Igyunk ebesi artézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

Zsákok, zsák-zsineget, I-a dohány zsineget, a legjobb gép kenő olajokat és gépkenő (tovoót) kenőcsöt bámulatos olcsó árban lehet beszerezni: Neumann és Weisz festék és zsiradék gyári raktárában, Hatvan-utca 5. sz.

FÉRFI INGEK.

Szines és fehér I.-a minőség 1. frt. 08 kr.

Óriási

választék torna czipőben
50 krajczártól

Szekely Jenő és Társánál
Piacz és Miklós-utca sarok.

Vásár tartama alatt új hordók

200 — 350 literig

kaphatók:

Hatvan-u. 5. sz. alatt,

Goldstein-féle vendéglőben.

„Hortobágy“ gőzmalom

— DEBRECZEN. —

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy itt a helyben a Mester-utczán lévő u. n. „Hungaria“ malmot, (régebben Parragh malom) megvettük és azt

„Hortobágy“ gőzmalom

czég alatt üzembe hoztuk.

Malmunkat, egészen újoannan átalakítva, a legjobb műszaki szerkezetekkel ellátva, akként rendeztük be, hogy, úgy a műörlés, mint a **síma örlés** és darálás körüli legnagyobb igényeknek is teljesen megfelelő legyen. Buzaszükségletünk beszerzésénél bármilyen mennyiséget, mindenkor a legmagasabb napi árban vásárolunk és igyekezni fogunk, hogy pontos, lelkiismeretes kiszolgálással a n. é. közönség nagyrabecsült bizalmára magunkat érdemessé tegyük. Tisztelettel

„Hortobágy“ gőzmalom
Aufrecht Alajos és Vilmos.

Építkezéseket,

tervezeteket és javításokat
szakszerűen és jutányos árban eszközöl

Hegedüs István,

építész.

Lakás és iroda: Csemete-utca 6. sz.

Alföldi házi kenyér és sütőde.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Csapó-u. 73. sz. a.** (Bihari üzlettel szemben) saját sütésű

Alföldi házi kenyér

üzletet rendeztem be. Naponta öt sütés. Fehér- és barna kenyér, adagonként 10, 20. és 30 kr. Megrendelhető nagyobbban is. Tisztán, saját felügyeletem alatt kezelve, ize felülmulhatatlan. Megrendelést házhoz szállítok.

Kenyer sütést

naponta ötször vállalom.

Kérve b. pártfogásukat, tisztelettel:

GEIGER JÓZSEF,

sütő mester.

Debreczen, Csapó-u. 73. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A földmívelési m. kir. Miniszter ur Ő nagyméltósága 1901. évi július hó 26-án 60064/IV/1 szám alatt kelt rendeletével, a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet pallagi telepén szükséges

porcellán és vasneműek beszerzését

1431 korona 44 fillér költséggel engedélyezte.

Ezen munkálatok kivitelének biztosítása céljából, folyó évi **augusztus hó 16-án** délelőtt 10 órakor a gazdasági tanintézet igazgatói helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatukat a kitűzött nap délelőtt 9 1/2 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe véteteni nem fognak. Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5% ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet, általános és részletes feltételek a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságánál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1901. évi augusztus 3-án.

Kerpely Kálmán

igazgató.

BOB ÁRJEGYZÉK

— Csanak János —

nagy vadasi termelése.

1 liter Kövidinka ... 72 fillér.

1 liter Ezerjő ... 84 fillér.

1 liter Risling ... 84 fillér.

1 liter Kadarka ... 72 fillér.

1 liter Carbenet ... 1 kor.

Vendéglősök és korcsmárosoknak hordó vételnél külön kedvezmény.

Kapható egyedül

CSANAK JÓZSEFNÉL

DEBRECZEN.